

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏԱՐՆԵՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԻ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն Ը

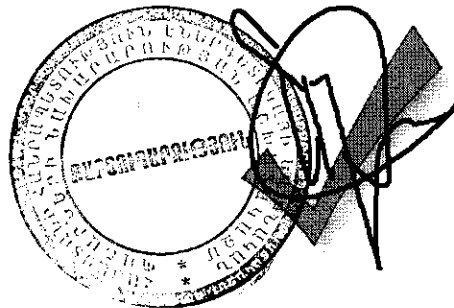
02.08.2012 թվականի N.61-ՂԿ

ՀՀ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏԱՐՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԻԴԻՏԻ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԻ և ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԻԴԻՏԻ ՌԻՍԿԵՐԻ ՈՐՈՇՄԱՆ
ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Ներքին աուդիտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ հոդվածի 18-րդ կետով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 11-ի N 1233-Ն որոշման, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի 2012 թվականի փետրվարի 17-ի N 143-Ն հրամանի պահանջները

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ՝

1. Հաստատել «ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության ներքին աուդիտի գործունեության կանոնակարգը»՝ համաձայն N 1 հավելվածի:
2. Հաստատել «ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության ներքին աուդիտի ռիսկերի որոշման չափորոշիչները»՝ համաձայն N 2 հավելվածի:
3. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարին:

Ա. ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՈՒԴԻՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության (այսուհետև՝ Նախարարություն) ներքին աուդիտի գործունեության կանոնակարգը (այսուհետև՝ Կանոնակարգ) հանդիսանում է Նախարարի, ներքին աուդիտի կոմիտեի և ներքին աուդիտի բաժնի աշխատանքները սահմանող հիմնական փաստաթուղթ, որով սահմանվում են ներքին աուդիտի նպատակը, լիազորությունները և պարտականությունները: Նախարարությունում ներքին աուդիտի /այսուհետև՝ Աուդիտ/ գործունեությունը իրականացվում է՝ «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի, ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 11-ի թիվ 1233-Ն որոշման, ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2011 թվականի դեկտեմբերի 8-ի N 974-Ն, 2012 թվականի փետրվարի 17-ի թիվ 143-Ն և փետրվարի 23-ի թիվ 165-Ն հրամանների ինչպես նաև Նախարարության կանոնադրության պահանջներին համապատասխան:

2. Աուդիտի համակարգը ներքին աուդիտի իրականացման համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի, պահանջների և ներքին աուդիտի մասնակիցների իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունն է: Ներքին աուդիտի են ենթարկվում Նախարարության ֆինանսական կառավարմանը, հսկողությանն առնչվող բոլոր գործառույթները:

3. Աուդիտը իրականացվում է ներքին աուդիտի ստանդարտների, ներքին աուդիտի վարքագծի կանոնների և ներքին աուդիտի սկզբունքներին համապատասխան: Աուդիտն աջակցում է Նախարարության ֆինանսական կառավարման և հսկողության համակարգերի ապահովմանը:

4. Ներքին աուդիտի համակարգը գործում է նախարարի անմիջական ենթակայությամբ:

5. Աուդիտը իրականացնում է Նախարարության Ներքին աուդիտի բաժինը /այսուհետև՝ Բաժին/:

6. Նախարարը ապահովում է Նախարարությունում Աուդիտի համակարգի առկայությունը և գործունեությունը:

7. Աուդիտի ենթարկվող ստորաբաժանումների և ենթակա միավորների պաշտոնատար անձիք պարտավոր են համագործակցել ներքին աուդիտորների հետ և իրավունք չունեն չբացահայտելու Նախարարությանը վերաբերվող տեղեկությունները կամ մերժելու դրանց տրամադրումը:

8. Նախարարությունում Նախարարի 08.06.2012թ N 38-Ա հրամանով ձևավորվել է Ներքին աուդիտի կոմիտե /այսուհետև՝ Կոմիտե/, հաստատվել գործունեության կարգը և կազմը:

9. Նախարարության աուդիտի ռազմավարական և տարեկան ծրագրերը հաստատվում են մինչև տվյալ տարվա հունարի 1-ը:

10. Նախորդ տարվա ներքին աուդիտի ամփոփ հաշվետվությունը մինչև յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա մարտի 1-ը ներկայացվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն/լիազոր մարմին/:

11. Ներքին աուդիտի համակարգում Նախարարը.

- 1) հաստատում է ներքին աուդիտի կանոնակարգը, վավերացնում է ներքին աուդիտի ռազմավարական և տարեկան ծրագրերը.
- 2) սահմանում է ներքին աուդիտի Կոմիտե.
- 3) ապահովում է ներքին աուդիտի համակարգի առկայությունը և գործունեությունը.
- 4) խորհրդատվական ծառայությունների նպատակով նախաձեռնում է աուդիտ և աուդիտի առաջադրանքով սահմանում դրա խնդիրները ու շրջանակը.
- 5) իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

II. Ներքին աուդիտի նպատակը

12. Ներքին աուդիտը հանդիսանում է անկախ, օբյեկտիվ հավաստիացման և խորհրդատվական գործառույթ, որն ուղղված է Նախարարության գործունեության արդյունքի մեծացմանը և բարելավմանը: Կառավարչական գործընթացների, ներքին հսկողության համակարգի, ռիսկերի կառավարման գործընթացների համակարգված և կարգավորված գնահատման ու դրանց բարելավման միջոցով Աուդիտն աջակցում է Նախարարությանը՝ վերջինիս նպատակների արդյունավետ իրականացման գործում:

Աուդիտն իրականացվում է Բաժնի ռազմավարական և տարեկան ծրագրերի հիման վրա՝ նախարարին հավաստիացման կամ խորհրդատվական ծառայություններ մատուցելու միջոցով:

13. Աուդիտի գործունեության նպատակներն են՝

- 1) Նախարարին և ներքին աուդիտի կոմիտեին հավաստիացնել, որ Նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները պատշաճորեն կատարում են իրենց վրա դրված պարտականությունները (ներքին հսկողության, ռիսկերի կառավարման և կառավարչական գործընթացների համակարգի ներդրումը և պահպանումը):
- 2) օժանդակել Նախարարությանը՝ լինել հաշվետու ողջ հանրության առջև՝ գնահատելով վերջիններիս կողմից օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարումը և իրականացված գործառույթների օգտավետությունը և արդյունավետությունը,
- 3) տրամադրել վերահսկող մարմիններին Նախարարի կողմից ներկայացված ֆինանսական գործունեության և այլ կատարողականի վերաբերյալ հաշվետվությունների արժանահավատության և հավաստիության վերաբերյալ օբյեկտիվ կարծիք,
- 4) օժանդակել Նախարարին հասնել Նախարարության առջև դրված նպատակներին՝ բարելավելով Նախարարության համակարգերը և ծառայությունները,
- 5) իր ներկայությամբ նվազեցնել խարդախության, վատնումների և չարաշահման այլ դեպքերի տեղի ունենալու հավանականությունը,
- 6) ապահովել աշխատակիցների վարքագծի համապատասխանությունը սահմանված վարքագծի կանոններին:

III. Ներքին աուդիտի բաժնի լիազորությունները

14. Բաժնի պետի և ներքին աուդիտորների համար հասանելի են Նախարարության գործունեության վերաբերյալ ամբողջ, այդ թվում գաղտնի տեղեկատվությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված գաղտնի տվյալների հասանելիության կարգի համաձայն՝ բոլոր գրառումները, այդ թվում՝ էլեկտրոնային, որոնք անհրաժեշտ են աուդիտի իրականացման համար:

15. Բաժնի պետը և ներքին աուդիտորները իրավունք ունեն՝

1) աջակցություն ստանալու այն միավորների ղեկավարներից և աշխատակիցներից, որտեղ իրականացվում է աուդիտը.

2) պատասխանատու աշխատակիցներից պահանջելու աուդիտի համար անհրաժեշտ ցանկացած տվյալ և տեղեկություն:

16. Բաժնի պետը օգտվում է նաև հետևյալ իրավունքներից՝

1) զեկուցում է նախարարին աուդիտի իրականացման խոչնդոտների և խնդիրների վերաբերյալ.

2) առաջարկում է նախարարին՝ փորձագետ նշանակել, եթե ներքին աուդիտի իրականացման համար պահանջվում են հատուկ գիտելիքներ ու հմտություններ.

3) համագործակցում է Կոմիտեի և նրա անդամների հետ, մասնակցում է նրանց խորհրդակցություններին.

4) մասնակցում է ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական գործընթացների և աուդիտի հսկման պարտականությունների վերաբերյալ Նախարարի և Կոմիտեի խորհրդակցություններին և նիստերին, բարձրացնում է ռազմավարական և գործառնական զարգացումներին, ռիսկերի բարձր աստիճան ունեցող համակարգերին և ընթացակարգերին վերաբերող հարցեր.

5) Բաժնի գործառնությունները ապահովելու նպատակով Նախարարի և Կոմիտեի քննարկմանն է ներկայացնում նաև վարչարարությանն առնչվող հետևյալ հարցերի վերաբերյալ առաջարկություններ՝

ա. անհրաժեշտ տեխնիկական, ֆինանսական միջոցների և դրանց օգտագործման հաշվարկների/կառավարչական հաշվառում/.

բ. մարդկային ռեսուրսների կառավարման՝ ներառյալ աշխատակիցների աշխատանքի գնահատման և խրախուսման.

գ. ներքին հաղորդակցման և տեղեկատվական հոսքերի.

դ. աուդիտի քաղաքականության և ընթացակարգերի վարչարարության:

6). կատարում է իր լիազորություններից բխող այլ առաջարկություններ:

17. Նախարարությունից դուրս Բաժնի պետը և ներքին աուդիտորները օգտվում են իրավական ակտերով իրենց վերապահված լիազորություններից:

IV. Ներքին աուդիտի բաժնի պարտականությունները

18. Բաժնի պետը և ներքին աուդիտորներն իրականացնում են օրենքով նախատեսված լիազորությունները և պարտավոր են՝

1) հետևել ներքին աուդիտի ստանդարտներին, ներքին աուդիտորի վարքագծի կանոններին, ներքին աուդիտի կանոնակարգին և լիազոր մարմնի կողմից հաստատված ներքին աուդիտի մեթոդաբանությանը,

2) չիրապարակել և չտրամադրել գործունեության ընթացքում կամ արդյունքում իրենց հայտնի դարձած տեղեկությունները՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի,

3) գիտակցաբար չմասնակցել անօրինական գործողությունների և կատարել աշխատանքներ, որոնք վարկաբեկում են ներքին աուդիտորի մասնագիտությունը և տվյալ նախարարությունը:

19. Բաժնի պետը պատասխանատու է ներքին աուդիտի բաժնի ընդհանուր գործունեության համար, և նա պետք է՝

- 1) պատրաստի և Նախարարին ու ներքին աուդիտի կոմիտեին ներկայացնի ներքին աուդիտի կանոնակարգի նախագիծը, ներքին աուդիտի ռազմավարական և տարեկան ծրագրերը,
- 2) կատարի աշխատանքի (աուդիտորական առաջադրանքների) բաշխում ներքին աուդիտորների միջև՝ ըստ նրանց գիտելիքների և հմտությունների.
- 3) կազմի և Նախարարին ու ներքին աուդիտի կոմիտեին ներկայացնի ներքին աուդիտի տարեկան հաշվետվությունը,
- 4) հետևի ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրի կատարմանը և ներքին աուդիտի մեթոդաբանության իրականացմանը,
- 5) անհրաժեշտության դեպքում, խորհրդակցելով լիազոր մարմնի հետ, մշակի առանձին մեթոդաբանություն ներքին աուդիտի բաժնի գործունեության համար,
- 6) Բաժնի գործունեության ընթացիկ ուսումնասիրությունների՝ ներքին գնահատումների միջոցով իրականացնի աուդիտի որակի երաշխավորման ծրագիր՝ անհրաժեշտության դեպքում ներգրավելով նաև արտաքին խորհրդատուների:

20. Բաժնի պետը հաշվետու է Նախարարին և Կոմիտեին ու վերջիններիս ներկայացնում է հաշվետվություններ, այդ թվում՝

- 1) աուդիտի արդյունքների և արձանագրված խնդիրների, արված առաջարկությունների և Նախարարության գործունեությունը բարելավելու նպատակով ձեռնարկված գործողությունների մասին,
- 2) ներքին աուդիտի տարեկան գործունեության ծրագրի իրականացման մասին,
- 3) ներքին աուդիտի իրականացման համար օգտագործված և անհրաժեշտ ռեսուրսների մասին,
- 4) Բաժնի պետի և ներքին աուդիտորների առջև ծառայած սահմանափակումների բոլոր դեպքերի մասին:

21. Եթե բացահայտվում են կեղծիքի նշաններ, ապա ներքին աուդիտորներն այդ մասին տեղեկացնում են Բաժնի պետին, որը տեղեկացնում է Նախարարին և Կոմիտեին:

22. Ներքին աուդիտորները չեն կարող հավաստիացման աուդիտ իրականացնել այնպիսի գործունեության կամ միավորների մասով, որոնց նրանք վերջին մեկ տարվա ընթացքում մատուցել են խորհրդատվական ծառայություններ կամ որոնց կազմում աշխատել են:

23. Բաժնի պետը և ներքին աուդիտորները, բացի ներքին աուդիտին առնչվող աշխատանքներից, տվյալ Նախարարությունում այլ գործառույթներ և աշխատանքներ իրականացնելու իրավունք չունեն:

V. Ներքին աուդիտի դիրքը

24. Ներքին աուդիտի դիրքը ներքին աուդիտի համակարգում ներառում է հետևյալը.

- 1) գնահատում է Նախարարության հսկողության գործընթացների, ռիսկերի գնահատման և կառավարչական գործընթացների արդյունավետությունը,
- 2) բարելավում է գնահատման արդյունքում հայտնաբերված թերությունները և բացթողումները՝ ներկայացնելով առաջարկություններ Նախարարին,
- 3) աջակցում է Նախարարին՝ իրականացնելով խորհրդատվական ծառայություններ,
- 4) հանդիսանում է սխալների և խարդախության դեպքերի կանխարգելիչ գործոն,

5) զգոն է պահում Նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարներին (աուդիտի ենթակա միավորների ղեկավարներին)՝ կանխելով հսկողության գործընթացների ոչ արդյունավետ իրականացումը:

VI. Ներքին աուդիտի շրջանակը

25. Ներքին աուդիտն ընդգրկում է Նախարարության գործունեությանն առնչվող բոլոր գործառույթները և Նախարարության գործունեության արդյունքները, այսինքն՝ Նախարարության ներքին հսկողության ողջ համակարգը՝ ներառյալ բոլոր գործառնությունները, ռեսուրսները, ծառայությունները:

27. Նախարարության ներքին աուդիտի բաժինը պետք է տրամադրի համապատասխան եզրակացություն Նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումների, ենթակա հիմնարկների և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների (այսուհետ՝ Միավորներ)՝

- 1) հսկողության վերաբերյալ,
- 2) ներքին աուդիտի կազմակերպման համապատասխանության վերաբերյալ,
- 3) կապալառուների կամ ծառայություն մատուցողների հսկողության համակարգերի վերաբերյալ, եթե այդ հսկողությունն էական է Նախարարության նպատակների իրագործման համար:

28. Բաժնի պետն աուդիտի ենթակա Միավորների վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը կազմելիս կարող է որոշում կայացնել՝ աուդիտի եզրակացությունն ինքնուրույն կազմելու մասին, կամ այն կազմելիս հիմնվել ենթակա Միավորների վերաբերյալ արտաքին աուդիտորների կամ ստուգում իրականացնողների տրամադրած կարծիքների վրա:

29. Նախարարության գործունեությունը բարելավելու վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելով՝ ներքին աուդիտը պետք է աջակցի Նախարարությանը հասնել իր նպատակներին՝

- 1) օժանդակելով Նախարարին՝ Նախարարությունում առկա ռիսկերը բացահայտելու և գնահատելու գործում,
- 2) գնահատելով ֆինանսական կառավարման, հսկողության համակարգերի արդյունավետությունը և համապատասխանությունը հետևյալ պայմաններին՝
 - ա. Նախարարի կողմից ռիսկերի բացահայտում, գնահատում և կառավարում,
 - բ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և Նախարարության գործունեությանն առնչվող այլ պայմաններին (պայմանագրերին, գերատեսչական նորմատիվ ակտերին և այլնին) համապատասխանություն,
 - գ. տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ գործառույթներ,
 - դ. տեղեկությունների վստահելիություն և ամբողջականություն,
 - ե. կորուստներից, չարաշահումներից և վնասներից ակտիվների ու ռեսուրսների պահպանման հուսալիություն,
 - զ. առաջադրանքների կատարում և նպատակների իրագործում:

30. Բաժինը պատասխանատու է Նախարարության ենթակայությամբ գործող հիսուն և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերությունների, նրանց մասնաճյուղերի և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների ներքին աուդիտի իրականացման համար: Այդ գործառույթների շրջանակներում Աուդիտի բաժինը պարտավոր է.

1) ապահովել կազմակերպությունների միջև գործող բոլոր համակարգերի և կապերի նախանշումը.

2) գործուղել Բաժնի աշխատակցին կամ աշխատակիցներին Նախարարության համակարգում գործող պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ, հիմնարկներ, հիսուն և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ կազմակերպություններ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում.

3) ապահովել, որ սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված գործուղումները հաշվի առնվեն Աուդիտի աշխատանքների ծրագրման ժամանակ, իսկ գործուղված աշխատակիցների գործունեությունը համապատասխանի ներքին աուդիտի կանոնակարգում սահմանված դրույթներին:

31. Ներքին աուդիտը չի հանդիսանում Նախարարության կառավարչական գործընթացի մաս կամ ռիսկերի կառավարման համար պատասխանատու, ուստի Նախարարությունում կառավարչական և ռիսկերի կառավարման գործընթացների, ինչպես նաև ներքին հսկողության համակարգի համար պատասխանատվությունը, ներառյալ խարդախության բացահայտումը, ուսումնասիրումը և կանխումն ամբողջովին հանդիսանում է Նախարարի և Կոմիտեի պատասխանատվությունը, որոնք պարտավոր են ապահովել աշխատանքների և գործընթացների պատշաճ իրականացումը:

32. Բաժնի աշխատանքները կարող են ընդգրկել հետևյալ գործողությունները.

1) նշանակալի ռիսկի սահմանում և գնահատում,

2) ռիսկերի կառավարման համակարգի բարեփոխմանը նպաստում,

3) ռիսկերը չեզոքացնող հսկողության գործընթացների գնահատում,

4) հսկողության արդյունավետ ու օգտավետ գործընթացների և շարունակական բարեփոխումների խրախուսում,

5) ֆինանսական և գործառնական տեղեկատվության հավաստիությունն ու հուսալիությունն ապահովող ընթացակարգերի գնահատում և շեշտադրում,

6) հսկողության համակարգի բարեփոխումների առաջարկում, որոնք օժանդակում են Նախարարության կառավարչական գործընթացների հետևյալ նպատակներին.

ա. Նախարարության ներսում վարքագծի կանոնների և ձևավորված արժեքների խթանում,

բ. Նախարարության բաժինների գործունեության արդյունավետ կառավարման և հաշվետվողականության ապահովում,

գ. ռիսկերի և հսկողության գործընթացների վերաբերյալ Նախարարության համապատասխան բաժիններին տեղեկացման ապահովում:

33. Բաժինը պատասխանատու է նաև միջգերատեսչական համակարգերի աուդիտի իրականացման համար, եթե այդ համակարգերն ուղղակիորեն ազդում են Նախարարության գործունեության վրա: Այդ գործառույթների շրջանակներում Բաժինը պարտավոր է.

1) ապահովել կազմակերպությունների միջև գործող բոլոր համակարգերի և կապերի նախանշումը,

2) Նախարարի և ներքին աուդիտի կոմիտեի համաձայնությամբ, այլ կազմակերպությունների ներքին աուդիտի բաժնի հետ համատեղ, հաստատել նրանց համապատասխան դերի և պատասխանատվության կարգը,

3) ապահովել, որ նշված կարգը հաշվի առնվի աուդիտի աշխատանքների ծրագրման ժամանակ, իսկ այնտեղ սահմանված դրույթներն արդյունավետ կատարվեն Բաժնի կողմից:

34. Միջգերատեսչական համակարգերի աուդիտի ժամանակ այլ նախարարությունների հետ ներքին աուդիտի բաժնի դերի և պարտականությունների մասին բոլոր համաձայնագրերում

անհրաժեշտ է սահմանել, որ սահմանված աշխատանքներն իրականացվում են ներքին աուդիտի ստանդարտներին համապատասխան: Այն դեպքում, երբ Բաժնի պետը, ելնելով իր իրավասությունների սահմանափակումներից, ի վիճակի չէ Նախարարին գնահատական ներկայացնել միջգերատեսչական համակարգերի վերաբերյալ, ապա նա պարտավոր է այդ մասին գեկուցել Նախարարին՝ հիմնավորելով պատճառները

35.Ներքին աուդիտն իրականացվում է որոշակի աուդիտորական առաջադրանքների ապահովմանն ուղղված հավաստիացման կամ խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման միջոցով:

36.Հավաստիացման ծառայությունների համար իրականացվող աուդիտը կազմված է ներքին աուդիտորի կողմից ապացույցների օբյեկտիվ գնահատումից, որպեսզի անկախ դիրքորոշում կամ եզրակացություն ներկայացվի գործընթացի, համակարգի կամ աուդիտի ենթարկված այլ բաղադրիչի վերաբերյալ:

37. Հավաստիացման ծառայությունների համար իրականացվող յուրաքանչյուր աուդիտի խնդիրներն ու շրջանակը սահմանվում են աուդիտորական առաջադրանքով:

38.Հավաստիացման ծառայությունների համար նշանակված աուդիտորական առաջադրանքն իրականացվում է համակարգային մոտեցմամբ՝ համապատասխանության աուդիտի կամ կատարողականի աուդիտի միջոցով կամ համապատասխանության և կատարողականի աուդիտի տեսակների համակցությամբ:

39.Խորհրդատվական ծառայությունների համար նշանակված աուդիտորական առաջադրանքը բաղկացած է խորհրդատվության, կարծիքի ներկայացման, ուսուցման և այլ ծառայությունների մատուցումից, որոնք ուղղված են Նախարարության ռիսկերի կառավարման և հսկման գործընթացի բարելավմանը:

40.Խորհրդատվական ծառայությունների նպատակով նշանակված աուդիտը նախաձեռնում է Նախարարը և յուրաքանչյուր նման աուդիտի խնդիրներն ու շրջանակը սահմանվում են աուդիտորական առաջադրանքով:

41.Ներքին աուդիտն իրականացվում է հետևյալ փուլերով՝ պլանավորում, փաստացի գնահատումների իրականացում, հաշվետվություն և հետագա գործողություններ՝ ներկայացված առաջարկությունների կատարմանը հետևելու նպատակով:

VII.Ներքին աուդիտի առաջադրանքի կատարման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի, աշխատակազմի և գույքի հետ կապված հարցեր

42.Նախարարության ուսումնասիրման ենթակա կառուցվածքային ստորաբաժանումների նախանշման և ընդհանուր հսկողության միջավայրի գնահատման համար Նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումները Բաժնին են ներկայացնում ռիսկերի գնահատման տեղեկագիրը (այսուհետ՝ Տեղեկագիր):

43.Նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումները 2012թ համար իրենց կողմից լրացված Տեղեկագիրը (microsoft excel ծրագրով) Բաժնին են ներկայացնում ներքին աուդիտի կանոնակարգը հաստատելուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում (Տեղեկագիրը անհրաժեշտ է ներկայացնել նաև թղթային տարբերակով ստորագրված ղեկավարի կողմից):

44.Հաջորդ տարիների համար Տեղեկագիրը պետք է ներկայացվի մինչև տվյալ տարվա դեկտեմբերի 1-ը:

45.Նախարարության ներքոհիշյալ Միավորները՝ **Նախարարության աշխատակազմի հաշվապահական հաշվառման բաժինը, <<Ռադիոակտիվ թափոնների վնասագերծում>> ՓԲԸ-**

ը, <<Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ>> ՊՈԱԿ-ը ներքին աուդիտի կանոնակարգը հաստատելուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում Բաժին են ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները՝(Ձև 1), (Ձև 2), (Ձև 3), (Ձև 4) 01.01.2011թ-31.12.2011թ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար, իսկ հաշվետու տարվա համար յուրաքանչյուր եռամսյակի ավարտից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Անձնակազմի կառավարման բաժինը՝ (Ձև 5), իրականացված ստուգումների վերաբերյալ **Ընդերքի պետական տեսչությունը** (Ձև6), **Էներգետիկայի պետական տեսչությունը** (Ձև9), իրականացված գործառույթների վերաբերյալ **Ընդերքի տրամադրման գործակալությունը** (Ձև7) **Օգտակար հանածոների պաշարների գործակալությունը՝** (Ձև 8), 01.01.2011թ-31.12.2011թ ժամանակաշրջանի համար, իսկ հաշվետու տարվա համար յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Փակ բաժնետիրական ընկերությունները՝ հաշվետու տարվա համար՝

- 1) եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ՝ տարեսկզբին հաստատված նախահաշիվ:
Տարեսկզբին հաստատված նախահաշվում կատարվող փոփոխությունների վերաբերյալ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում
հաշվետու տարվա համար յուրաքանչյուր եռամսյակի ավարտից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում
- 2) եկամուտների, ծախսերի վերաբերյալ՝ ըստ հոդվածների դրամարկղային ծախս, փաստացի ծախս,
- 3) գնման ընթացակարգի մասին՝ գնման ընթացակարգի արձանագրությունը հաստատվելու օրվանից տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում (Ձև 3)
- 4) գնման պայմանագրի կատարման մասին՝ պայմանագրի կատարման արդյունքն ընդունվելու օրվանից տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում (Ձև 4)
- 5) հաշվետվություններ բյուջեից ֆինանսավորվող առանձին ծրագրերի իրականացման ընթացքի վերաբերյալ(Ձև 1 և Ձև 2):

VIII. Եզրափակիչ դրույթներ

46. Բաժնի պետի կողմից տեղեկատվության տրամադրումը կատարվում է միայն ներքին աուդիտի կոմիտեի համաձայնությամբ Նախարարի թույլտվությամբ:

47. Սույն կանոնակարգը հիմք է հանդիսանում աշխատանքների պարբերական գնահատումների համար:

48. Բաժնի պետը պետք է պարբերաբար գնահատի, թե կանոնակարգով սահմանված նպատակները, լիազորությունները և պարտականությունները շարունակում են արդյոք նպաստել Նախարարության նպատակների իրականացմանը:

49. Պարբերական գնահատումների արդյունքները պետք է ներկայացվեն ներքին աուդիտի կոմիտեի քննարկմանը և հաստատվեն Նախարարի կողմից:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ռիսկերի որոշման չափորոշիչները.

1. Նշանակալիություն
2. Ֆինանսական ազդեցություն
3. Ստացված ֆինանսավորման չափ
4. Փոփոխությունների մակարդակ
5. Հայտնաբերված թերացումներ
6. Այլ մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքներ
7. Ստացված արձագանք
8. Կիրառված պատժամիջոցներ և խրախուսանք
9. Նախորդ տարվա ընտրանքի արդյունքներ
10. ՀՀ կառավարության որոշում 11.2.2011 N 168-Ն